

2. Bijzondere arbeiderspopulatie uit met name Duitsland

Al vóór 1900 waren grote groepen Duitsers de armoede ontvlucht. Zij kwamen met name af op de seizoensarbeid en ambulante handel in het iets welvarender Nederland. Zij bevolkten ondermeer de krochten en de stegen rond de Gansstraat, de Oosterkade en de Helling. De huisvesting was hemel-schreiend. Als er al wat verdiend werd dacht men eerder aan het onderhouden van de achterblijvers of aan het beleggen in huisvesting thuis met de achterliggende gedachte ooit weer naar die Heimat terug te keren. De stad Utrecht wilde omstreeks 1900, ondermeer vanwege de volksgezondheid, de huisvesting aanpakken en bedrijfjes als de smerige Oosterkadese lakmoesfabriek verbannen. Het was een uitkomst dat op het grondgebied van Jutphaas arbeiderswoningen werden gebouwd, een zg. Wohnhauskolonie onder toevalligerwijs Duitse architectuur. Vanuit Utrecht kon je er komen via een oud jaagpad lang het kanaal, de zg. Oude Kerkweg, of via een grote omweg langs het Houtensepad en de oude Liesbosweg, maar ook simpelweg het overhaalpontje nemend bij de Jutfaseweg.

De directeur van de gereedschappenfabriek behoefde slechts de allerbeste krachten te selecteren die zich in hun Duitse huis als "In die Heimat" waanden. Het was wel behelpen zonder fatsoenlijk drinkwater en zonder electra. De fabriek kreeg wel aansluiting wel in 1915. Pas in februari 1925, toen de fabriek in liquidatie kwam, verschenen er 5 petroleumlampen in het buurtje, waarvoor bewoner Phillipi verantwoordelijk werd en rond die tijd kon men water betrekken van een tankwagentje dat geregeld langs de Liesbosweg kwam. De wegaansluiting met Utrecht via de Hoogravenseweg kwam pas in 1927.